

U podstaw idei praw człowieka leży wyrażone w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka przekonanie o ich uniwersalnym stosowaniu do wszystkich ludzi. Chociaż prawa człowieka przysługują każdemu, korzystanie z nich jest w praktyce uzależnione od wielu czynników kształtujących pozycję jednostki w społeczeństwie. W związku z tym, poszczególne osoby lub grupy są bardziej niż inne narażone na naruszenia praw człowieka. Jednym z głównym wyzwań stojących przed państwami oraz wspólnotą międzynarodową jest więc zagwarantowanie praw człowieka wszystkim, także tym najbardziej wrażliwym.

„Wrażliwość” (*vulnerability*) członków danej grupy może być spowodowana ich słabszym stanem fizycznym lub psychicznym (np. dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, kobiety w ciąży), dyskryminacją lub innym niekorzystnym traktowaniem (np. Romowie, ludność tubylcza, mniejszości religijne) lub trudną sytuacją, w jakiej się znajdują (np. uchodźcy, migranci, osoby poddane wewnętrznym przesiedleniom).

Celem projektu badawczego jest analiza sposobu i zakresu ochrony tych grup w międzynarodowym prawie praw człowieka poprzez odpowiedź na następujące pytania: Czy „wrażliwość” jest spójną i ugruntowaną koncepcją w praktyce międzynarodowych organów systemu ochrony praw człowieka? Jakie są kluczowe elementy tej koncepcji? Jaka jest jej rola w ochronie poszczególnych grup? Czy jest ona tylko pojęciem akademickim czy skutecznym narzędziem ochrony praw człowieka? Wnioski z podjętej analizy pozwolą sformułować zalecenia dotyczące realizacji zasady równości i niedyskryminacji oraz wzmocnienia systemu ochrony praw człowieka.

Badania skupią się na ONZ-owskim i europejskim systemie ochrony praw człowieka, które mają istotne znaczenie dla państw Unii Europejskiej, w tym Polski. Dodatkowo, jeśli wymagać będzie tego dane zagadnienia, zostaną uwzględnione także inne obszary prawa międzynarodowego, np. prawo humanitarne i prawo uchodźcze. Badania będą opierać się przede wszystkim na analizie międzynarodowych traktatów z dziedziny praw człowieka, orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz dorobku organów traktatowych ONZ.

Wyniki badań zostaną opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych oraz przedstawione w referatach konferencyjnych.